

INFORMACIJA za izvještajni period 01.04.-30.06.2025. godine.

SADRŽAJ:

1. Uvod	
2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima je Država zastupana od strane Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa u svojstvu tužene i tužioca, informacija o postupku prinudne naplate.....	
2.1. Uspjeh u sporovima.....	
3. Informacija o odlivu sa glavnog računa Državnog trezora, usled uspjeha u sporovima suprotne strane.....	

1. Uvod

U izvještaju za II kvartal Zaštitnik je postupio po zaključku Vlade Crne Gore br.08-198 od 29.12.2016. godine, pa ukazujem na vrste pokrenutih postupaka protiv Države Crne Gore, na problem prinudne naplate, dajući informaciju o odlivu novca sa Glavnog računa Državnog trezora usled uspjeha u sporovima suprotne strane, za period od 01.04.2025. godine do 30.06.2025. godine.

2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima se Država pojavljuje u svojstvu tužene i tužioca, zastupana od strane Zaštitnika,

- Državni organi neizvršavanjem pravosnažnih rješenja o nagradama advokatima, vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u sudskim postupcima, prouzrokuju odliv dodatnih sredstava *za iznose na ime troškova prinudne naplate, provizije CBCG, kao i kamate*, što predstavlja značajnu štetu za budžet. Iznosi po prethodno pobrojanim osnovima, naplaćeni prinudnim putem od budžetskih jedinica, su evidentirani u ukupnom odlivu za izvještajni period.
- Budžetske jedinice ne izvršavaju uredno svoje obaveze po zaprimljenim fakturama, kojim fakturama ne prigovore, što takođe rezultira prinudnom naplatom i dodatnim odlivom sredstava sa budžeta. U pitanju su iznosi koji su evidentirani u ukupnom odlivu za izvještajni period.
- Tužbe po osnovu rada i prava iz radnog i dalje se pokreću od zaposlenih u državnoj upravi, što je slučaj i u ovom kvartalnom periodu, u najvećem broju protiv Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova.
- Tužbe protiv Države se pokreću iz ugovornih kao i neugovornih odnosa, gdje se vrijednost sporova označava u višemilionskom iznosu u kojem iznosu se i potražuje naknada, navodne štete iz raznih osnova.
- Državni organi ne postupaju u paricionom roku po presudama Upravnog suda Crne Gore, u dijelu troškova upravnog spora, već se kroz prinudnu naplatu pored dosuđenih troškova odlivaju sredstva i na ime prinudnog izvršenja. Radi se o postupcima u kojima shodno Zakonu o upravnom sporu učestvuju organi preko svojih ovlašćenih službenika, a u koje Zaštitnik nema uvid, dok se ne pokrene prinudna naplata, a takođe su u pitanju iznosi koji se evidentiraju u okviru ukupnog odliva sa računa budžeta.
- Postupci za utvrđenje prava svojine, naknadu štete na ime fakičke eksproprijacije zemljišta na primorju i duž obale Crnogorskog primorja, naknade štete na ime gubitka ekonomskog interesa, zbog trajne nemogućnosti daljeg korišćenja preostalog dijela nepokretnosti, usled eksproprijacije, čine konstantnu vrstu sporova koji glase na velike iznose.
- Postupci pokrenuti protiv države za naknadu štete usled plavljenja rijeke Zete 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 i 2018. godine dobili su epilog i na Vrhovnom sudu, na način da je potvrđena presuda Višeg suda u Podgorici kojom je odbijen tužbeni zahtjev za naknadu štete. Protiv države je iz ovog činjenično pravnog osnova pokrenuto preko 100 tužbi.

- Vijeće Vrhovnog suda je u svojim sada već sve brojnijim odlukama, kroz priznato svojstvo stranke, javnopravnom organu Zakonom o upravnom sporu protumačilo da taj javnopravni organ može, samim tim, da angažuje advokata kao punomoćnika, kako se navodi ako nije procesno sposobna stranka u ovom slučaju javno pravni organ. Na ovaj način, a kontradiktornim tumačenjem zakonskih odredaba Zakona o upravnom sporu i shodnih iz ZPP-a, zatim nepravilnim tumačenjem Zakona o državnoj imovini i u svemu suprotno zakonu državnim organima koji nemaju svojstvo pravnog lica, iz kojeg razloga im je zakon odredio zakonskog zastupnika i dao za pravo da zaključuju ugovore sa advokatskim kancelarijama, koje ih dalje zastupaju pred Upravnim sudom Crne Gore. Ovakvim postupanjem, Vrhodni sud Crne Gore je obesmislio odredbe Zakona o upravnom sporu i uputio državne organe na nezakonito postupanje. Intencija zakonodavca nije bila da olakša posao Zaštitniku, a da državni organi angažuju advokate, već je tim državnim organima sa namjerom neposrednog učešća kao donosioca odluke kao svojstvo stranke, ali ne i svojstvo pravnog lica, što je Vrhovni sud Crne Gore previdio. Odluke Vrhovnog suda Crne Gore biće predmet preispitivanja Ustavnog suda Crne Gore.
- Postupci pokrenuti od strane razriješenih direktora vaspitnih i obrazovnih ustanova koji su upravljani na naknade štete u vidu izgubljene zarade su u toku, međutim, stav sudske prakse da im pripada naknada do kraja mandata je različit, dok Zaštitnik ukazuje u žalbama na odredbu člana 153h Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, shodno kojoj odredbi je svim direktorima vaspitno-obrazovnih ustanova stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Opšteg zakona o opštem obrazovanju i vaspitanju 12.06.2021. godine *mandat prestao*.
- Zaštitnik pokreće postupke prinudne naplate troškova, po osnovu pravosnažnih i izvršnih presuda i rješenja (*parničnih, krivičnih i prekršajnih*), koji iznosi se evidentiraju na poseban podračun, a na troškove sastava Predloga za izvršenje u iznosu koji propisuje Advokatska tarifa, zavisno od glavnog duga, kao i troškovi u kojima uspije Država, a s obzirom na primjenu odredbe iz člana 152b Zakona o parničnom postupku, pa je na dan 30.06.2025. godine Zaštitnik naplatio iznos od 55.517,39€.

KVARTAL	PRIHOD (Naplaćeni troškovi)
I kvartal	116.327,80€
II kvartal	55.517,39€
III kvartal	
IV kvartal	
Ukupno	171.845,19€

2.1 Uspjeh u sporovima

Presudom Vrhovnog suda Crne Gore poslovne oznake Rev.br.638/23 od 27.05.2025. godine, po tužbi za naknadu materijalne štete pričinjenu na imovini zbog umanjenog prinosa-izgubljenog dobiti u periodu 2012.-2018. godine, odbijena je revizija tužioca kao nesnovana, na koji način je ostala na snazi presuda Višeg suda u Podgorici Gž.br.3871/21-15 od 13.06.2023. godine kojom je preinačena prvostepena odluka Osnovnog suda u Danilovgradu i odbijen tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 19.558.50€ sa zakonskom zateznom kamatom. Tužilac je obavezan da Državi na ime troškova postupka namiri iznos od 300,00€. Na ovaj način preko stotinu sporova iz istog činjeničnog i pravnog osnova, koji su bili u zastoju do predmetne odluke Vrhovnog suda Crne Gore, su dobili epilog u korist države.

Presudom Apelacionog suda Crne Gore poslovne oznake Pž.br.232/25 od 30.04.2025. godine potvrđena je presuda Privrednog suda Crne Gore P.br.827/22 od 20.03.2025. godine, kojom presudom je u cjelini održan na snagu platni nalog tog suda Pl.br.39/21 od 30.11.2021. godine kojim je naloženo Crnogorskoj plovidbi AD Kotor, da Državi isplati novčani iznos od 2.231.953,47€ sa zakonskom zateznom kamatom počev od 29.01.2021. godine. Tužena je obavezana da Državi plati i iznos od 2.700,00€ na ime troškova postupka.

Privredni sud Crne Gore je presudom P.br.704/23-21 od 09.05 odbio je tužbeni zahtjev tužioca kojim je traženo, da se obaveže država i na ime stečenog bez osnova tužiocu Plava Hydro Power DOO Ulcinj isplati 250.000,00€ sa zakonskom zateznom kamatom od 10.06.2022. godine. Tužilac je obavezan da državi, na ime parničnih troškova nadoknadi iznosu od 4.725,00€.

Presudom Višeg suda u Podgorici poslovne oznake Gž.br.3668/24 od 08.05.2025. godine potvrđena je presuda Osnovnog suda u Podgorici P.br.5725/22 od 28.06.2024. godine, kojom presudom je tužbeni zahtjev Ane Pešukić iz Podgorice kojim je tužilja tražila da joj država na ime povrede prava ličnosti, časti i ugleda isplati novčani iznos od 10.000,00€ kao nesonovan. Tužena je obavezana da Državi plati i iznos od 375,00€ na ime troškova postupka.

Presudom Višeg suda u Podgorici, poslovne oznake Gž.br.1667/24 od 20.05.2025. godine potvrđena je presuda Osnovnog suda u Ulcinju P.br.469/20 od 10.03.2023. godine, kojom presudom je usvojen tužbeni zahtjev Jelene Rudović i Viktora Rudovića, oboje iz Ulcinja, na način što je istima na ime faktičke eksproprijacije dosuđen ukupan iznos od 735.120,00€ koji iznos su dužne solidarno isplatiti Država Crna Gora i Opština Ulcinj. Tužene su obavezane da tužiocima nadoknade troškove postupka u iznosu od 10.381,00€.

Presudom Višeg suda u Podgorici poslovne oznake Gž.br.3911/24 od 27.06.2025. godine usvojen je tužbeni zahtjev Vuka Vujovića iz Bara, na način što je poništena odluka Ministarstva zdravlja Crne Gore i obavezana Država Crna Gora da tužiocu isplati naknadu štete za period 14.06.2022.-14.01.2026. godine u iznosu od 43.048,06€ glavnice i iznos od 229,60€ na ime zakonske zatezne kamate. Tužena su obavezana da tužiocu nadoknade troškove postupka u iznosu od 1.405,62€.

Presudom Višeg suda u Podgorici poslovne oznake Gž.br.3063/23 od 21.03.2025. godine odlučeno je na način da je obavezana država da tužiocima Nikoli Rudoviću i Marašu Rudoviću, iz Ulcinja, na ime faktičke eksproprijacije isplati ukupan iznos od 290.640,00€, kao i iznos od 24.971,00€ na ime troškova parničnog postupka.

Presudom Višeg suda u Podgorici, poslovne oznake Gž.br.1450/25 od 11.03.2025. godine potvrđena je presuda Osnovnog suda u Podgorici P.br.7197/24 od 06.02.2025. godine, kojom je usvojen tužbeni zahtjev i tužilji dosuđena naknada na ime rada u Radnoj grupi u iznosu od 19.152,40€, kao i iznos na ime zakonske zatezne kamate od 21.015,65€, kao i iznos 1.339,00€ na ime troškova parničnog postupka.

Rješenjem o izvršenju JI Aleksandre Tomković iz Podgorice, usvojen je predlog za izvršenje Crnogorskog telekoma AD Podgorica i na ime računa za mobilnu i fiksnu telefoniju za period 02.01.2023. godine-02.01.2024. godine u iznosu od 422.889,62€, troškove izvršnog postupka u iznosu od 180,00€ kao i nagradu za sprovedeno izvršenje u iznosu od 3.171,67€. Prigovor na ovako donešeno rješenje Javnog izvršitelja, Privredni sud Crne Gore odbio je kao neosnovan.

Presudom Višeg suda u Podgorici poslovne oznake Gž.br.4154/22 od 30.05.2025. godine, odlučujući po žalbama na presudu Osnovnog suda u Kotoru P.br.623/21/17 od 14.01.2022. godine, usvojen je tužbeni zahtjev Marije Brkan, na način je istoj na ime faktičke eksproprijacije dosuđen ukupan iznos od 76.140,71€ koji iznos su dužne solidarno isplatiti Država Crna Gora i Opština Tivat. Tužene su obavezane da tužiocima nadoknade troškove postupka u iznosu od 3.689,75€.

3. Informacija o odlivu sredstava sa Glavnog državnog računa trezora, usled uspjeha u sporovima u kojima je tužena Država Crna Gora

Prema podacima Ministarstva finansija, Direktorata Državnog trezora, u periodu od 01.04.2025. do 30.06.2025. godine, po osnovu izvršnih presuda, te rješenja o izvršenju u odnosu na nepostupljena rješenja, fakture, a u odnosu na organe koje po članu 53 Zakona o državnoj imovini zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore, sa Glavnog računa Državnog trezora, isplaćeno je 4.710.893,12€.

U nastavku su, Tabela sa podacima o naplaćenom iznosu sa Glavnog državnog računa trezora za II kvartal 2025. godinu, u odnosu na budžetske jedinice koje po članu 53 Zakona o državnoj imovini, zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore, kao i Tabela postignutog uspjeha Zaštitnika u sporovima pred sudom za isti kvartal, dok je tabelarni prikaz odliva po svakom organu ponaosob prikazan na strani 3, 4 i 5 Izvještaja.

Odliv novca	2025. godina	Uspjeh Zaštitnika	2025. godina
I kvartal	5.202.861,16€	I kvartal	164.388.960,17€
II kvartal	4.710.893,12€	II kvartal	2.241.953,47€
III kvartal		III kvartal	
IV kvartal		IV kvartal	
ukupno			

U II kvartalu 2025. godine, Zaštitnik je ukupno primio 540 tužbe kojima su pokrenuti parnični postupci pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, Privrednim sudom Crne Gore i Vrhovnim sudom Crne Gore. Od ukupnog broja primljenih tužbi, kancelarija Zaštitnika u Podgorici je primila 288 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Podgorici, Nikšiću, Cetinju i Danilovgradu i Privrednim sudom Crne Gore*), kancelarija u Kotoru 84 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Kotoru, Herceg Novom, Baru i Ulcinju*), kancelarija u Bijelom Polju 168 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju, Kolašinu, Beranama, Pljevljima, Žabljaku, Plavu i Rožajama*).

Zaštitnik je primio i postupao u predmetima izvršenja u ukupnom broju 2546 (*odnosi se na prigovore i predloge za izvršenje*), postupao u pokrenutim upravnim postupcima pred nadležnim PJ-Uprave za katastar i državnu imovinu, Komisijama za povraćaj i obeštećenje, kao i sporovima pred Upravnim sudom u ukupnom broju 425 (*od kog broja u kancelariji Podgorica 147, kancelarija u Bijelom Polju 157 i kancelarija u Kotoru 121*), u kojim postupcima je izjavljivao žalbe, davao potrebna izjašnjenja i podnosio tužbe Upravnom sudu Crne Gore.

Zaštitnik vodi upisnik raznih građanskih predmeta koji broji za II kvartal 2025. godine ukupan broj 658 (*od kog broja u kancelariji Podgorica 139, kancelarija u Bijelom Polju 408 i kancelarija u Kotoru 111*).

Zaštitnik je na zahtjev državnih organa koje zastupa u četvrtom kvartalu, dao 28 pravna mišljenja iz različite vrste pravne problematike.

Zaštitnik je formirao ukupno 475 predmeta iz oblasti zaštitničke uprave.

Uz predmete u radu iz prethodnog perioda, u prvom kvartalu tekuće 2025. godine pristiglo je

UPISNICI	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	UKUPNO
Tužbe	524	540			
Izvršenja	2836	2546			
Predmeti razno	544	658			
Mišljenja	31	28			
Predmeti Zaštitnička uprava	444	475			
U K U P N O	4379	4247			

CRNA GORA
ZAŠTITNICA IMOVINSKO-PRAVNIH INTERESA
Bojana Ćirović